

AB „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA
Kokybės, aplinkosaugos ir
saugos darbe direktoriaus
2025 m. rugsėjo 30 d.
įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-2025-
0364

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BDS-6/1 ĮRENGINIŲ IŠSANDARINIMO DARBAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Instrukcijos paskirtis ir taikymas

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-6/1 „Įrenginių išsandarinimo darbai“ (toliau – Instrukcija) paskirtis – nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau – DSS) reikalavimus, atliekant įrenginių išsandarinimo darbus AB „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė).

2. Instrukcija taikoma kiekvienam Bendrovės darbuotojui ir kai tai numatyta tarp rangovo (toliau – Rangovas) ir Bendrovės sudarytoje rangos (paslaugų) sutartyje Rangovo darbuotojui, kontroliuojančiam ir (ar) atliekančiam įrenginių išsandarinimo darbus Bendrovėje.

II. NUORODOS

3. Instrukcija parengta atsižvelgiant į šių aktualios redakcijos dokumentų nuostatas:

3.1. ORLEN S.A. standartas S1. Leidimai pavojingiems (taip pat ugnies) darbams;

3.2. ORLEN S.A. standartas ST S1 T1. Saugus flanšinių sujungimų ir įrenginių išsandarinimas.

III. TERMINAI, APIBRĖŽTYS IR SANTRUMPOS

4. Instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

Įrenginių išsandarinimo darbai – įrenginio išmontavimo / ardymo darbai (pvz., vamzdynų flanšinių sujungimų išsandarinimas, talpos liukų atidarymas, sklendžių, ventilių nuėmimas, aklų statymas bei nuėmimas ir pan.), kurių metu yra išsandarinama įrenginyje esanti uždara ertmė, kurioje buvo, yra ar gali būti įvairių temperatūrų, slėgių bei būsenų medžiagos (pvz., naftos produktai, vanduo, garas ir pan.), smeigių išsukimas iš flanšinių sujungimų, paliekant kas antrą smeigę.

Kitos sąvokos Instrukcijoje atitinka Bendrovės DSS instrukcijose BDS-6E „Pavojingų darbų elektroninių leidimų išdavimas“ ir BDS-14E „Pavojingų darbų elektroninių nurodymų išdavimas“ apibrėžtas sąvokas. Vadovaujantis šiomis instrukcijomis įrenginių išsandarinimo darbų atlikimui Naftos perdirbimo produktų gamykloje bei Vamzdynų ir terminalo operacijų padalinyje turi būti išduotas darbų leidimas, Šiluminėje elektrinėje – nurodymas.

IV. ĮRENGINIO PARUOŠIAMOSIOS PRIEMONĖS

5. Prieš atliekant darbus įrenginys turi būti izoliuotas sklendėmis nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Bendrovės Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija BDS-29 „Įrenginių izoliavimas“.

6. Išsandarinamame įrenginyje slėgis turi būti sumažintas iki atmosferinio.

7. Iš išsandarinamo įrenginio turi būti pašalintos jame buvusios pavojingos (degiosios, kenksmingos, toksiškos, ėsdinančios ir kt.) cheminės medžiagos.

8. Išsandarinamas įrenginys turi būti atvėsintas iki ne aukštesnės kaip 40°C temperatūros.

9. Jei neįmanoma visiškai paruošti įrenginio pagal Instrukcijos 5 – 8 punktuose nustatytus reikalavimus, taip pat jei neįmanoma patikrinti, ar įrenginys yra paruoštas, tai vykdant tokių įrenginių išsandarinimo darbus turi būti taikomos šios papildomos DSS saugą užtikrinančios priemonės:

9.1. Turi būti naudojami pavojingoms cheminėms medžiagoms atsparūs apdangalai, uždangos ar ekranai, apsaugantys darbų atlikėjus nuo apipylimo ir nukreipiantys medžiagas į tam skirtas surinkimo vietas;

9.2. Darbų atlikėjai turi būti aprūpinti ir naudoti darbo rūbus, apsaugančius nuo cheminių medžiagų poveikio, panoraminius uždaro tipo apsauginius akinius, apsauginius veido skydelius ir pan.;

9.3. Jei įrenginio išsandarinimo metu galimas apsipylimas esdinančiomis medžiagomis (rūgštimis arba šarmais), ne didesniu kaip 50 metrų atstumu turi būti įrengtas avarinis dušas ir akių praplovimo įtaisas. Jei tokiu atstumu nėra įrengtų stacionarių apiplovimo priemonių, turi būti naudojamos kitos priemonės (pvz., mobiliosios apiplovimo priemonės, indas su vandeniu, privesta žarna su vandeniu ir pan.). Prieš darbų pradžią turi būti įsitikinta, kad apiplovimo priemonės yra veiksmingos (veikiančios, neužtvirtos, neužgriozdintos ir kt.);

9.4. Jei įrenginio temperatūra yra aukštesnė kaip 40°C, darbų atlikėjai turi naudoti karščiui atsparius darbo rūbus, nuo karščio apsaugančias darbo pirštines ir apsauginius veido skydelius.

10. Jei yra tikimybė, kad įrenginio išsandarinimo darbų metu į aplinką gali išsiskirti degios medžiagos (skysčiai ar dujos), turi būti laikomasi šių papildomų reikalavimų:

10.1. Pavojingoje zonoje neturi būti uždegimo šaltinių (vykdomų ugnies darbų, technikos su vidaus degimo varikliais, laikinų elektros įrangos prijungimų ir pan.);

10.2. Turi būti naudojamos tik tos darbo priemonės, tarp jų darbo įrenginiai, prietaisai bei apsauginės priemonės, kurių gamintojo pateiktuose jų naudojimo dokumentuose yra nurodyta, kad juos galima naudoti potencialiai sprogioje aplinkoje;

10.3. Darbo įrankiai turi būti pagaminti iš metalo, nesukeliančio kibirkšties;

10.4. Darbų atlikėjai turi naudoti darbo rūbus, pasiūtus iš audinio, nepalaikančio degimo ir nesukeliančio elektrostatinį iškvėpą.

11. Prieš perduodant įrenginius remontuoti į kitus padalinius, jie turi būti išsandarinti ir paruošti (išplauti, išvalyti, pragarinti ir pan.) taip, kad juose neliktų pavojingų (degių, toksinų, kenksmingų, ardančių ir kt.) cheminių medžiagų.

12. Prieš transportuojant neparuoštus įrenginius į paruošimo remontui vietą jie turi būti paruošti taip, kad iš jų transportavimo metu neišbėgtų juose esančios pavojingos medžiagos (pvz., atviras įrenginio ertmės užsandarinti aklėmis, įrenginį ar atskiras jo dalis apvynioti atitinkama pavojingų medžiagų nepraleidžiančia danga ir pan.).

13. Už Instrukcijos 11 punkte nurodyto reikalavimo vykdymą atsako padalinio, kuriam priklauso įrenginys vadovas, o už Instrukcijos 12 punkte nurodyto reikalavimo vykdymą – Rangovas, organizuojantis įrenginio pristatymą į paruošimo remontui vietą.

V. REIKALAVIMAI DARBŲ ATLIKIMO METU

14. Jeigu įrenginio išsandarinimo darbų metu gali išsiskirti pavojingos cheminės medžiagos (skysčiai ar dujos):

14.1. Darbus turi atlikti ne mažiau kaip du darbų atlikėjai;

14.2. Turi būti numatyta ir vykdoma nuolatinė aplinkos oro kontrolė naudojant dujų analizatorių, kuris nuolat analizuotų pasirinktus darbo aplinkos parametrus bei garsiniu signalu įspėtų apie esančius nukrypimus nuo nustatytų dydžių;

14.3. Turi būti naudojamos priemonės, kad išsilieję skysčiai būtų surinkti ir nepatektų ant įrenginio aikštelės, į gruntą ar kanalizaciją.

15. Išsandarinant įrenginius (pvz., flanšinius sujungimus), turi būti elgiamasi taip, tarsi įrenginyje būtų slėgis.

16. Prie išsandarinamų flanšinių sujungimų reikia atsistoti taip, kad vėjas pūstų į nugarą.

17. Darbuotojai pirmiausia turi atlaisvinti toliausiai nuo savęs esančius varžtus, o paskui kitus šalia esančius varžtus.

18. Veržlės nuo varžtų negali būti visiškai atsuktos tol, kol flanšiniai sujungimai nėra išsandarinti. Jei atlaisvinus varžtus, flanšiniai sujungimai neišsisandarino, jie turi būti išsandinami praplečiant.

19. **Jei įrenginio išsandinimo metu į aplinką išsiskiria pavojingos cheminės medžiagos** (skysčiai ar dujos), suveikus dujų analizatoriaus signalizacijai:

19.1. Darbų atlikėjai išsandinimo vietą turi nedelsiant užsandininti užveržiant flanšinių sujungimų varžtus, sustabdyti darbus ir apie tai informuoti darbų vadovą ir leidimą išdavusį asmenį/leidžiantįjį;

19.2. Leidimą išdavęs asmuo/leidžiantysis turi išsiaiškinti nesaugių darbo sąlygų priežastis ir:

19.2.1. Leisti tęsti darbus, pašalinus nesaugių darbo sąlygų priežastis, esant darbų leidime/nurodyme nustatytoms sąlygoms;

19.2.2. Jei darbo aplinkos uždujinimo išvengti negalima (pvz., dujos į darbo aplinką patenka per nesandarią sklendę), leidimą išdavęs asmuo/leidžiantysis turi įvertinti galimas rizikas ir numatyti atitinkamas saugų darbą užtikrinančias priemones (pvz., atitinkamas kvėpavimo organų apsaugos priemonės) bei atitinkamai pakoreguoti darbų leidimą/nurodymą.

VI. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

20. Apie visus incidentus kontroliuojantys ir (ar) atliekantys įrenginių išsandinimo darbus darbuotojai privalo nedelsiant pranešti Bendrovės Gamybės valdymo skyriaus dispečeriui telefonu 3333 (paskambinus iš fiksuoto ryšio tinklo telefono) arba telefonu +370 443 93333 (paskambinus iš mobiliojo telefono) ir objekto, kuriame dirbo, darbuotojams. Jei darbai vykdomi Būtingės terminale apie visus incidentus kontroliuojantys ir (ar) atliekantys įrenginių išsandinimo darbus darbuotojai privalo nedelsiant pranešti Terminalo operacijų grupės pamainos viršininkui telefonu +370 443 93459 arba +370 686 78112. Įrenginio išsandinimo darbų metu įvykus gaisrui, nelaimingam atsitikimui ar kitam incidentui, leidimas / nurodymas netenka galios ir leidimas / nurodymas turi būti perduotas atitinkamai incidento tyrimo komisijai.

21. Įvykus nelaimingam atsitikimui dėl išsiskyrusių pavojingų cheminių medžiagų, duomenys apie šias medžiagas (saugos duomenų lapai, rašytinės instrukcijos ar kiti dokumentai) nedelsiant turi būti perduoti gydymo įstaigai, kurioje gydomi nukentėjusieji.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Už Instrukcijos periodinės peržiūros ir atnaujinimo organizavimą, kai tai reikalinga, atsakingas Bendrovės kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius.

VIII. PRIEDAI

1 priedas – Išsandinimo vietos žymeklio pavyzdys.

Parengė
Darbuotojų saugos reglamentavimo vadovas
Egidijus Luomanas

Išsandarinimo vietos žymeklio pavyzdys

Pirma žymeklio pusė

Antra žymeklio pusė

